

PEDAGOGIK FAOLIYATNI PEDAGOGIK DIAGNOSTIKA, KREATIV PEDAGOGIKA, KORREKSION PEDAGOGIKA KABI FANLAR INTEGRATSIYASIDA TASHKIL ETISH

Maxmudova Mashhura

*Chirchiq Davlat Pedagogika Universiteti Jismoniy
madaniyat fakulteti Texnologiya ta'lim yo'nalishi
22/2 gurux talabasi*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ta'lim jarayonini innovatsion tashkil etishda pedagogika sohasidagi islohotlar, pedagogik faoliyatni pedagogik diagnostika, kreativ pedagogika, korreksion pedagogika kabi fanlar integratsiyasida tashkil etish haqida so`z yuritiladi.*

Kalit so`zlar: *Professional ta'lim, kompetensiyaviy yondashuvlar, pedagogik diagnostika, kreativ pedagogika, korreksion pedagogika, integratsiyalash, rivojlantirish*

KIRISH

Ta'lim jarayonini innovatsion tashkil etishda pedagogika sohasidagi bilimlardan foydalanish, ularni amaliyotda qo'llash metodlarini takomillashtirish bo'yicha AQSh, Buyuk Britaniya, Yaponiya, Germaniya, Xitoy, Singapur, Janubiy Koreya kabi dunyoning rivojlangan mamlakatlarida ta'lim sohasini modernizatsiyalash, innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish, o'qitishning didaktik asoslarini global strategiyalar sifatida pedagogik amaliyotga tatbiq etish tendensiyalari kuzatilmoqda. Rivojlangan mamlakatlarda ta'lim eng noyob capital sifatida qadrlanayotgan bugungi sharoitda uzluksiz ta'limning barcha bosqichlarida “ta'lim sifatini baholash jarayoni va vositalarini takomillashtirish, erishilgan natijalarni aniqlash imkonini beruvchi mexanizmlarni amaliyotga joriy etish» dolzarb vazifa etib belgilandi.

Jahonda va mamlakatimizda ta'lim barqaror taraqqiyotni ta'minlaydigan asosiy kuch sifatida e'tirof etilib, kompetensiyaviy yondashuvlar asosida ta'lim jarayonini innovatsion tashkil etish, pedagogik diagnostika metodlaridan optimal foydalanish strategiyalari samaradorligini oshirish va usullarini takomillashtirish orqali tahsil oluvchilar uchun ularning hayoti davomida sifatli ta'lim olish imkoniyatini yaratish alohida dolzarblik kasb etmoqda. Bu esa, har tomonlama yetuk, komil insonni shakllantirish masalasining ko'p qirrali va murakkabligi pedagogikaning hozirgi zamon ta'lim nazariyasi va amaliyoti uchun muhimligini ko'rsatib beradi. Bu vazifa o'qituvchi mahorati, uning yetukligi, chuqur kasbiy bilimi, ko'nikma va malakasi, maxsus bilimi orqali amalga oshirish zaruratini yuzaga keltirmoqda.

ASOSIY QISM

Ta'lim jarayonida o'qituvchilar va murabbiylarning o'quvchilar bilan o'zaro munosabatlarni tashkil etish, ta'lim jarayonini rivojlantirish, ma'lum bir maqsadga erishish, o'quvchilarni o'rganish, rivojlantirish va tarbiyalash, shuningdek, ta'lim muhitini tashkil etish bilan bog'liq. Bu, pedagogik faoliyatning asosiy qismi hisoblanadi va o'quvchilarni o'rganish, tarbiyalash va rivojlantirish jarayonida muhim ahamiyatga ega.

Pedagogik faoliyatning integratsiyasi asosida, bir nechta pedagogik fanlar, masalan, pedagogik diagnostika, kreativ pedagogika, korreksion pedagogika kabi, bir-biriga bog'liq

tuzilmalar va usullar bilan birgalikda ishlab chiqiladi. Bu, ta'lim jarayonini kengaytirish, o'quvchilarning o'rganish va rivojlantirishining samaradorligini oshirish maqsadida amalga oshiriladi.

Professional ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar o'zining pedagogic faoliyatida pedagogik diagnostika bilan shug'ullanishlari lozimligi bugungi kun talablaridan biridir. Har qanday faoliyat zamirida xam amalga oshirilgan ishlarning pirovard maqsadi, vazifalari va kutilgan natijalari buladi. Faoliyat natijalarini sarhisob qilish, amaliy xulosalar yasash - bosh yoki muvaffaqiyatli o`rinlarni belgilab olish, faoliyatning keyingi bosqichlarida uni hisobga olish diagnostika deyiladi. Pedagogik diagnostika o'quvchining o'zlashtirishi, o'qishdagi

qiyinchiliklarini, uning o'qishiga ta'sir qilayotgan ijtimoiy, oilaviy omillarni o'rganishga yo'naltirilgandir. Diagnostika natijalari esa ta'lim-tarbiya jarayonini to'g'ri rejalashtirish, yo'l qo'yilgan xatolarni tuzatish, psixologik-pedagogik profilaktika ishlarini olib borish imkonini beradi.

NATIJALAR VA MUHOKAMALAR

Kreativ pedagogika, o'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatlari, muhokama va yaratuvchanlik ko'nikmalarini rivojlantirish uchun qo'llaniladigan ta'lim uslubi va tizimidir. Ushbu pedagogik usullar, o'quvchilarga kreativlik, fikr mahsuli, yaratish bilan bogliq ko'nikmalarni o`rgatishni maqsad qiladi.

Kreativ pedagogika, o'quv jarayonini qiziqarli, qisqa muddatli va o'zaro munosabatlarni o'z ichiga olgan jarayon sifatida tuziladi. Ushbu pedagogik usulda, o'quvchilarga ta'limning tashqi qatlamiga yaxshi nazorat qilinadi va ularning o'z fikrlari, qarashlari va mulohazalari qadrlanadi.

Kreativ pedagogik usullar quyidagi asosiy xususiyatlarga ega bo'ladi:

O`quvchilarning o`z fikrlarini ifoda etish va ijodiy fikrlashini tarbiyalash. Pedagog o'quvchilarga o'z fikrlarini ifoda qilishga, savollar berishga, harakat qilishga undaydi. Bu, ularning ijodiylik va yaratuvchanlik ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Amaliy faoliyatlar va o`yinlar orqali o`rganish. Kreativ pedagogik usul, o'quvchilarning bilimlarini o'yinlar, loyihalar va qo'llanmalar orqali o'rganishga asoslanadi. Bu, ta'lim jarayonini qiziqarli qiladi va o'quvchilarning qiziqishi va motivatsiyasini oshiradi.

Birga ishlash va ijtimoiy munosabatlar. Kreativ pedagogika, guruh bilan ishlashni, hamkorlikni, ijtimoiy munosabatlar tuzishni va o'quvchilarning bir-biriga nisbatan javobgarlik hissiyotini rivojlantirishni rag'batlantiradi. Bu, ularning ijodiy yutuqlarini oshirish va jamiyatning foydali a'zolari bo'lishlari uchun muhimdir.

Pedagoglarning o`quvchilarni qo`llab quvvatlashi. Kreativ pedagogika pedagoglar uchun o'quvchilarni tushunish, ular bilan muloqot qilish, ularni kuzatish va ularning o'zlashtirilgan bilim va ko'nikmalarini qo'llab-quvvatlash imkoniyatlarini o'rnatadi.

Kreativ pedagogika, o'quvchilarning o'z fikrlarini ifoda qilishga, muammoli vaziyatlarni yechishga, yaratuvchanlik va ijodiylik qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan kuchli usuldir. Bu usul o'quvchilarning qiyin bilimlarni sodda o'rganishni tashkil etadi va ularni ma'naviy va intellektual tomonlama rivojlantiradi.

Korreksion pedagogika, o'quvchilarning o'zlashtirishning bir qismini yoki barchasini o'z ichiga olgan bo`lib biror turdagi qobiliyatlarni aniqlash, tahlil qilish va ularning ta'lim

jarayonini moslashtirish uchun usullar va tizimlarni qo'llashga asoslangan ta'lim uslubi va tizimidir. Bu pedagogik usul, o'quvchilarning ta'lim muhitida to'g'ri ta'lim olishlarini ta'minlashga qaratilgan.

Korreksion pedagogika quyidagi mohiyatlar va asosiy xususiyatlarga ega:

O'quvchilarning qobiliyatlarini aniqlash va baholash. Korreksion pedagogika o'quvchilarning o'zlashtirgan qobiliyatlari, masalan, ta'lim va tarbiya olish ko'nikmasi, diqqat qaratish va boshqalar bilan o'zaro munosabatlarni yaxshilashga yordam beradi.

Individual ta'lim rejalarini tuzish. Korreksion pedagogika o'quvchilarning shaxsiy talablari va xususiyatlari asosida individual ta'lim rejalarini tuzishga yordam beradi. Bu, o'quvchilarning ta'limni ularning xususiyatlariga moslashtirilgan ravishda amalga oshirishiga imkon beradi.

XULOSA

Bularning barchasi, pedagogik faoliyatning eng yaxshi natijalarini olish uchun integratsiyalangan holda ishlab chiqiladi va o'quvchilarning o'rganish, tushunish va ijodiyliklarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. A'zamxonov S.X. Ta'lim jarayonida o'qituvchi faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari
<https://bestpublication.org/index.php/ozf/article/view/1313/1272>
Vol. 1 No. 12 (2022): O'zbekistonda fanlararo innovatsiyalar va ilmiy tadqiqotlar jurnali 453-459-bet
2. A'zamxonov S.X. Ta'lim jarayonida o'qituvchi faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari
<https://bestpublication.org/index.php/iq/article/view/1106/1058>
Vol. 2 no. 22 (2022): Ijodkor o'qituvchi 381-386-bet
3. A'zamxonov S.X. Inson kapitali bilan bog'liq tushunchalarning nazariy tahlili
<https://interonconf.org/index.php/den/article/view/2533>
Vol. 2 No. 20 (2023): Pedagogical sciences and teaching methods 247-254-bet
4. Azamkhanov Saidabzalkhan. Modern concepts of human capita measurement
<https://farspublishers.org/index.php/ijessh/article/view/1527>
<https://zenodo.org/records/8003552#.ZHzkDnZByUk>
Том. 11 № 5 (2023 г.): ФИДЖЕИИ Impact Factor: 7.5 12163-2169-bet
5. A'zamxonov Saidabzalxon Xasanboy o'g'li. (2023). Talabalarning mustaqil ta'lim olishini shakllantirish omillari.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.8413744>
200-205-bet
6. Azamkhanov Saidabzalkhan Hasanboy ogli. (2023). Independent education of students as a factor for improving the quality of professional training. International journal of

advanced research in education, technology and management Impact Factor: 8.1
<https://doi.org/10.5281/zenodo.8413789> 102-108-bet

7. A'zamxonov Saidabzalxon Xasanboy o'g'li (2023). Oliy ta'lim tizimida talabalarning mustaqil ta'lim olishlarni tashkil etish. Pedagog respublika ilmiy jurnali 6 - Tom 11 - son/2023-yil/15- noyabr Impact Factor: 5.8

<https://bestpublication.org/index.php/pedg> 505-516-bet

8. A'zamxonov S. 2023. Oliy ta'lim tizimida talabalarning mustaqil ta'lim olishlarni tashkil etish. O'zMu xabarlari 2023 1/12/2 Ijtimoiy gumanitar fanlar turkumi 269-272 betlar

<https://journalsnuu.uz/index.php/1/article/view/577/188>